

Joel Ozy Sărbătorim Purim,

Purim este o sărbătoare evreiască veselă, ne mascăm (carnaval), trimitem prietenilor rudelor, nevoiașilor, pachete cu dulciuri, sărbătorim cu băutură și citim Meghilat Ester (cartea Esterei) în care ne amintim numele lui Ahasveros, Vaști, Haman, Mordehai, Ester și povestea lor.

Meghilaua comentează eliberarea poporului evreu din Imperiul Persan-Babilonian antic, după execuția lui Haman și a fiilor lui în anul 427 î.d. Hr, în ziua 14-a a lunii Adar.

Meghilat Ester este una din cele 5 Meghilot din Tanah care conțin mesaje deschizătoare de drumuri în Micra și-n tradiția evreiască.

Mesajele transmise de Meghilat Ester pot fi interpretate din puncte de vedere diferite, încercând de a găsi sensuri mai adânci acestei sărbători.

Astfel, în Meghilat Ester, se pot auzi voci feministe (Vaști, Ester) care erau rare în Tanah din perioada patriarhală. Textul este patriarchal (bărbătesc) dar vocile lui Vaști și Ester sunt puternice, semnificative.

Reginei Vaști, frumoasa soție a regelui Ahasveros, i se cere de către soțul ei să facă ceva indecent și ea refuză.

Este pedepsită ca fiind rebelă. Barbații prezenți la “Miște “(întâlnirea de băutură) se simt amenințați: dacă și soțiile lor vor fi rebele?

Vaști care a refuzat să fie un obiect, va fi alungată, pedepsită.

Ahasveros va organiza un concurs de femei frumoase pentru a o înlocui pe Vaști. Ester, fiica adoptivă a evreului Mordehai, va câștiga concursul și va ajunge la Palat, va uita de evreitatea ei (se asimilează) până când va ajunge într-un moment critic. Este anunțată de unchiul ei Mordehai de un mare pericol care se va abate asupra poporului evreu.

Haman, consilierul regelui, omul cel mai important de la curte, căruia regele îi este îndatorat pentru ajutorul financiar primit, este supărat de faptul că Mordehai nu i se închină și hotărăște să omoare poporul evreu.

În acest moment, Ester care până atunci a fost o femeie pasivă, ascultătoare, care ascunsese evreitatea ei, devine activă.

Vine cu-n plan genial prin care îi invită pe Haman și pe rege la un “Miște”(băutură) unde va reuși să-l compromită pe Haman în fața regelui și să-l facă gelos.

Haman va fi spânzurat pe eșafodul pregătit de el pentru evrei, Mordehai va lua locul lui Haman și va hotăra sărbătorirea zilei de Purim.

În această poveste vedem cum sentimentele evreiești ale Esterei au biruit asimilarea și înțelepciunea cu care a salvat poporul evreu.

Altă propunere de a înțelege această Meghila, este citirea ei Cabalistică.

Ideile din Cabala sunt mai profunde. Mascarea exterioară de Purim ascunde importanța interiorului.

În Meghila vedem importanța dată exteriorului la concursul de frumusețe.

Dar, cultura evreiască este bazată pe Concepția Cabalei care înțelege că ochiul înșeală. Concepția Cabalei este de a ASCULTA (Kesev)-SEMA ISRAEL (ascultă Israel) și analizează fiecare lucru după cele 4 straturi (PARDES) pentru a ajunge la rădăcină.

Cultura evreiască preferă AUZUL (SMIA) deoarece el trece prin filtrul minții(CONSTINTA-TODAA).

În cartea de baza a Cabalei, Zohar, se spune : Leh ba-toh lehaha (proces interior de a înțelege). Acesta este rolul pe care l-a jucat Ester în Meghila. Ester a înțeles că schimbările se fac la rădăcină, prin fapte și nu prin vorbe.

Planul conceput de Ester de schimbare a situației a fost genial. Ester a ajuns să producă frica lui Ahasveros de a pierde tronul , la făcut gelos pe Haman și aceste lucruri folosind materia primă (Golem) care în Cabala este HOHMA.

În centrul Vienei, pe Ringstrasse, se află majestosul “ Palat Ephrussi “.

Acest palat împreună cu alte imense averi acumulate de bogata familie de evrei Ephrussi (Ephrati) originară din Odesa le-a fost confiscat în 1938 când Austria a fost anexată Germaniei.

O carte de cercetare (cuvinte și picturi) al acestui Palat a fost scoasă în 2015 de Veronika Rudorfer încercare de a înțelege procesul de asimilare al familiei.

Rădăcinile vieneze ale familiei soției mele mi-au aprins curiozitatea de a încerca vizitarea acestui palat care acum are funcții municipale.

“Sala de Dans “ a Palatului are multe obiecte de artă și printre ele două picturi realizate pe tavanul sălii legate de Meghilat Ester.

Prima pictură:” Încoronarea lui Ester”,iar a doua: ”Condamnarea lui Haman” au fost executate de pictorul german Christian Griepenkerl (1839-1916),profesor la Academia de Artă din Viena. Abordarea acestui subiect evreiesc în 1872 (anul realizării picturilor) oferă indicația asupra intențiilor și speranțelor strămoșului acestei familii asimilate. În ce privește speranțele mele de Purim 2024, sunt legate de ivirea unei personalități precum Ester din Meghila, capabilă să salveze Israelul de relele actuale .

Încoronarea Esterei

Condamnarea lui Haman

